

10—21/20/1972.

230... sz. példány

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK
20. számú
PARANCSA

Budapest, 1972. évi október hó 5-én.

10—21/20/1972.

A MINISZTERIUM MEGSZONT
1995. évi LXV. tv. 29. §-án
figyelemmel

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK**

20. számú

PARANCSA

Budapest, 1972. évi október hó 5-én.

Tárgy: A halálesetek minősítésének és az elhunyt belügyi beosztottak eltemettetésének, emlékük megbecsülésének szabályozása.

A hivatásos állomány szolgálati viszonyáról és nyugdíjáról szóló 1971. évi 10. sz. tvr., a 22/1971. (VI. 1.) Korm. sz. rendelet és végrehajtási utasításai alapján a halálesetek minősítésére vonatkozó rendelkezések alkalmazása, valamint az elhunyt belügyi beosztottak eltemettetése, emlékük megbecsülése érdekében

m e g p a r a n c s o l o m :

1. Az országos (kormányórság) parancsnokok, csoportfőnökök, budapesti és megyei rendőr-főkapitányságok vezetői, önálló osztályvezetők, valamint ezekkel egy tekintet alá eső szervek vezetői (továbbiakban: szervek vezetői) állományukból és nyugállományból történő elhalálozás esetén a haláleset körülményeitől, az elhunyt érdemeitől függően, jelen parancsom alapján tegyék meg a szükséges intézkedéseket.

2. A „**Belügyminisztérium hősi halottjává**” kell nyilvánítani a hivatásos állománynak azt a tagját, aki esküben vállalt kötelességének teljesítésével, az állam rendjének védelmében, a közrend, közbiztonság fenntartásában, ellenséges elemekkel, bűnözőkkel vívott harc közben, tűz vagy más elemi csapás, illetve egyéb veszély esetén emberélet, vagy anyagi érték mentése során élete kockáztatásával kiemelkedő személyes bátorságot tanúsított és eközben, vagy ennek következtében életét vesztette.

3. A „**Belügyminisztérium szolgálati halottjává**” kell nyilvánítani a hivatásos állománynak azt a tagját, akinek elhalálása szolgálati kötelemekkel összefüggően következett be.

A szolgálati halottá nyilvánítás irányelveit (feltételeit) a 22/1971. (VI. 1.) Korm. sz. rendelet végrehajtási utasításának 75—78. pontjai tartalmazzák.

4. A „**Belügyminisztérium halottjává**” lehet nyilvánítani érdemei és munkássága alapján a hivatásos vagy nyugdíjas állománynak azt az elhunyt tagját, aki:

— a felszabadulás előtt a pártban és munkásmozgalomban, a fasizmus ellen, a szabadságért és demokráciáért folytatott harcban, vagy

— a felszabadulás után a szocialista társadalmi rend kialakításában, megszilárdításában, védelmében, az ellenforradalom elleni fegyveres harcban, annak irányításában, a konszolidációért folytatott küzdelemben,

— belügyi szolgálata alatt a **minisztérium tevékenységének fejlesztésében** különösen szerveinek kiépítésében, az egyes szolgálati ágak munkájának, a személyi állomány kiképzésének megszervezésében, vagy huzamos időn át nagy felelősséggel járó beosztásban

kimagasló érdemeket szerzett.

5. A „**Rendőrség**”, „**Határőrség**”, az „**Állami Tűzoltóság**” (továbbiakban: testület) halottjává lehet nyilvánítani érdemei és élettevékenysége alapján a hivatásos vagy nyugdíjas állománynak azt az elhunyt tagját, aki:

— a felszabadulást megelőzően munkásmozgalmi tevékenységet fejtett ki, illetve azt követően a párt, állami vagy

társadalmi munkában elismerésre méltó érdemeket szerzett,

- az adott testület fejlesztésében, munkájának megszervezésében, a személyi állomány szakképzettségének növelésében **kiemelkedő eredményeket ért el**, vagy
- szolgálati beosztásában feladatát hosszú éveken át mindvégig kiváló eredményességgel, áldozatkészséggel és példamutatással látta el.

6. A halálesetet — az elhalálozás körülményei, illetve az elhunyt érdemei alapján — állományparancsban kell minősíteni.

A halálesetek minősítésére vonatkozó hatásköröket a 0018/1971. sz. miniszteri parancsbal kiadott Hatásköri Lista 2. és 8. pontja tartalmazza.

7. A hősi halott, szolgálati halott, a Belügyminisztérium, valamint a testület halottjává nyilvánítottakat katonai tiszteletadással kell eltemettetni. A temetési költségek fedezéséről a Belügyminisztérium gondoskodik.

A hősi halott és a Belügyminisztérium halottja emlékének megörökítésére az elhalálozástól számított egy éven belül a Belügyminisztérium költségére síremléket kell állítani.

8. Érdemek és indokolt szociális körülmények alapján — egyéni elbírálás alkalmazásával — a szervek vezetőinek engedélyével a Belügyminisztérium költségére el lehet temettetni azokat az elhunyt hivatásos és nyugállományú beosztottakat is, akiknél a parancs 2—5. pontjaiban meghatározott minősítő körülmény nem áll fenn.

9. A minisztériumi szinten jelentkező, több szervet érintő kegyeleti feladatok irányítására, koordinálására, a felmerülő elvi és gyakorlati problémák elbírálására Kegyeleti Bizottságot hozok létre.

Elnökének: a BM Titkárság vezetőjét.

Tagjainak: a BM I/I. csoportfőnököt,

a BM IV/II. csoportfőnököt

és a BM IV. Főcsoportfőnökség Szociális Alosztály vezetőjét bízom meg.

A Kegyeleti Bizottság munkájába be kell vonni az érintett szerv parancsnokát.

10. A Kegyeleti Bizottság feladata:

Javaslatot tesz a miniszternek kegyeleti intézkedésekre, korszorúzási ünnepség szervezésére, indokolt esetben kegyeleti megemlékezésen, temetési szertartáson a minisztériumot képviselő vezető kijelölésére.

Figyelemmel kíséri és javaslataival, állásfoglalásaival segíti a hősi halottá és Belügyminisztérium halottjává nyilvánítottak eltemetetését, tábornok, valamint csoportfőnök, rendőr-főkapitány és ennél magasabb beosztásban lévő vezető elhalálózása esetén irányítja a temetés megszervezését.

Állást foglal a parancsban nem szabályozott és a hatáskörébe utalt kegyeleti kérdésekben.

A Kegyeleti Bizottságot az elnök szükség szerint hívja össze.

11. Jelen parancsomban meghatározott jogosultságok nem illetik meg azokat, akiket:

a) Szolgálati viszonyukról való lemondás, vagy bírói ítélet alapján helyeztek nyugállományba, továbbá akiket nyugállományba helyezésük után szándékos büntett miatt a bíróság jogerősen végrehajtható szabadságvesztésre ítélt.

b) Fegyelmi, becsületbírósi eljárás, vagy 1952. január 1. előtt a régi közszolgálati törvény (1912. évi LXV. tv.) alapján helyeztek nyugállományba, valamint akik öngyilkosság következtében haláloztak el. Ebben az alpontban foglalt rendelkezésektől a szerv vezetője egyes méltányt érdemlő esetekben eltérhet.

12. Parancsomban foglaltakat az állami tűzoltóság területi szerveinek hivatásos állományára is alkalmazni kell.

13. Jelen parancsomat az 1971. évi 10. sz. tvr. és a 22/1971. (VI. 1.) Korm. sz. rendelet hatálya alá nem tartozók elhalálózása esetén az alábbiak szerint kell alkalmazni:

- a) A parancs 2. pontjában foglaltak értelemszerűen vonatkoznak a
- szolgálatot teljesítő sorozott és tartalék állományra,
  - a kinevezett és szerződéses polgári állományra,
  - az önkéntes rendőrökre,
  - önkéntes tűzoltókra,
  - a határmenti együttműködő csoportok tagjaira,
- amennyiben az elhalálozás az ott meghatározott körülmények között történt.

A nem hivatásos állományút (beleértve a polgári személyt is) hősi halottá nyilvánítással egyidejűleg ki kell nevezni hivatásos állományba.

- b) A kinevezett, vagy szerződéses polgári állományból elhunyt dolgozót kiemelkedő munkásmozgalmi vagy szolgálati érdemei alapján a Belügyminisztérium vagy a testület halottjává lehet nyilvánítani.

Ebben az esetben, továbbá ha a polgári alkalmazott halála szolgálati (üzemi) eredetű baleset vagy betegség miatt következett be, az eltemettetésről a Belügyminisztérium költségére kell gondoskodni.

- c) A tényleges katonai szolgálat teljesítése idején elhunyt sorállományú beosztottat a Belügyminisztérium költségére kell eltemettetni, amennyiben erre nem vált méltatlanná.

14. Jelen parancsom végrehajtásának rendjét a személyügyi miniszterhelyettes, valamint a pénzügyi-anyagi-műszaki miniszterhelyettes együttes utasításában szabályozza.

15. Ez a parancs 1972. október 15-én lép hatályba. A 7. pont (2) bekezdését 1971. június 1-ig visszamenőlegesen kell alkalmazni.

Felkérem az MSZMP BM szervek pártbizottságait, pártvezetősegeit, a KISZ és szakszervezeti bizottságokat, hogy parancsom végrehajtásához nyújtsanak segítséget.

Parancsomban foglaltakat a szükséges mértékben a személyi állománnyal ismertetni kell. Az állami tűzoltóság területi szerveinek tájékoztatásáról a BM Tűzoltóság országos parancsnoka hatáskörében gondoskodik.

BENKEI ANDRÁS s. k.,
belügyminiszter

Készült: 250 példányban.

Kapják: miniszterhelyettesek,
főcsoportfőnök-helyettesek,
országos parancsnokok, helyetteseik,
csoportfőnökök, helyetteseik,
budapesti és megyei rendőr-főkapitányok, helyetteseik,
önálló osztályvezetők,
személyügyi és pénzügyi osztályvezetők.